

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ไม้พื้นเมืองหรือลูกผสมพื้นเมืองเชิงพาณิชย์ในระดับชุมชน: กรณีจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของตลาดไม้ยางในจังหวัดขอนแก่น ความต้องการของตลาดไม้พื้นเมืองในระดับอำเภอและห่วงโซ่อุปทานในจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการศึกษาด้วยวิธีการ 1) การใช้แบบสอบถามรายบุคคล (ปลายเปิดและปลายปิด) สัมภาษณ์ผู้รวบรวมไม้ ผู้จำหน่ายไม้ชำแหละ ผู้จำหน่ายไม้ยางทุกราย ที่จำหน่ายไม้ยางภูเวียงและไม้ยางเขาสวนกวาง ในพื้นที่อำเภอหนองเรือ อำเภอเขาสวนกวาง และอำเภอเมือง รวมผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 376 ราย 2) ประชุมกลุ่มผู้จำหน่ายไม้ยาง ในพื้นที่ศึกษาอำเภอหนองเรือ และอำเภอเขาสวนกวาง จำนวน 2 ครั้ง ผู้จำหน่ายไม้ยางเข้าร่วมประชุมจำนวน 45 คน และ 3) การใช้แบบสอบถามรายบุคคล (ปลายเปิดและปลายปิด) สัมภาษณ์ผู้รวบรวมไม้พื้นเมืองและลูกผสมพื้นเมือง ผู้จำหน่ายไม้สดชำแหละ ผู้จำหน่ายไม้สดทุกรายในตลาดสด 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอเขาสวนกวาง อำเภอหนองเรือ และอำเภอภูเวียง รวมผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งสิ้นจำนวน 26 ราย ผลการศึกษาพบว่า

ห่วงโซ่อุปทานตลาดไม้ยางที่มีชื่อเสียงในจังหวัดขอนแก่นมีผู้ที่เกี่ยวข้อง 5 กลุ่มคือ ผู้เลี้ยงไม้ ผู้รวบรวมไม้ ผู้ชำแหละไม้ ผู้จำหน่ายไม้ และผู้บริโภคไม้ ไม้ที่นำมาทำไม้ยางทั้งหมดเป็นสายพันธุ์ไม้ไผ่เทศผู้ ที่นำมาจากฟาร์มเลี้ยงไม้ทั้งของเกษตรกรรายย่อยและเอกชน โดยมีผู้รวบรวมไม้และชำแหละในพื้นที่ จำหน่ายให้ร้านจำหน่ายไม้ยาง ยอดการจำหน่ายไม้ยางเขาสวนกวางและภูเวียง รวมทั้งสิ้นจำนวน 29,770 ตัวต่อสัปดาห์ หรือ 1,548,040 ตัวต่อปี คิดเป็นมูลค่าการขายจำนวน 2,294,375 บาทต่อสัปดาห์หรือ 119,307,479 บาทต่อปี ไม้ยางเขาสวนกวางมียอดการจำหน่ายมากกว่าไม้ยางภูเวียงในสัดส่วน 7:3 ไม้พื้นเมืองและลูกผสมพื้นเมืองสามารถเข้ามาสู่ตลาดไม้ยางในอนาคตได้ หากสามารถผลิตไม้พื้นเมืองหรือลูกผสมพื้นเมืองป้อนให้ร้านจำหน่ายไม้ยางได้

ห่วงโซ่อุปทานของตลาดไม้พื้นเมืองและลูกผสมพื้นเมืองมีผู้เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับห่วงโซ่อุปทานของตลาดไม้ยาง แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องสายพันธุ์ไม้ กล่าวคือ ตลาดไม้ในอำเภอเมืองที่มีทั้งไม้พื้นเมืองและไม้ลูกผสมพื้นเมือง สำหรับตลาดไม้ในอำเภอหนองเรือ อำเภอเขาสวนกวาง อำเภอภูเวียง เป็นไม้พื้นเมืองทั้งหมด

ไม้พื้นเมืองที่รวบรวมมีจำนวนทั้งสิ้น 1,960 ตัว ต่อสัปดาห์ หรือ 7,840 ตัวต่อเดือน ไม้พื้นเมืองและลูกผสมพื้นเมืองชำแหละที่จำหน่ายในตลาดสด มีปริมาณรวม 2,710 ตัวต่อสัปดาห์ มูลค่าการจำหน่าย 417,638 บาทต่อสัปดาห์ น้ำหนักไม้เฉลี่ย 1.48 กิโลกรัมต่อตัว ราคาไม้เฉลี่ย 136.33 บาทต่อตัว จำนวนไม้ที่จำหน่าย 140,920 ตัวต่อปี ตลาดสดในอำเภอเมืองเป็นตลาดไม้พื้นเมืองและลูกผสมพื้นเมืองชำแหละที่ใหญ่กว่าอำเภออื่น

ไถ่พันธุ์พื้นเมืองที่จำหน่ายในรอบปีมีไม่เพียงพอต่อผู้บริโภค ไถ่พันธุ์เมืองที่รวบรวมได้มีเพียงพอต่อผู้บริโภค คิดเป็นร้อยละ 83.33 ไถ่พันธุ์พื้นเมืองมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 16.67 หรือคิดเป็นไถ่พันธุ์พื้นเมืองจำนวน 333.2 ตัวต่อสัปดาห์หรือ 17,326.4 ตัวต่อปี ซึ่งเกิดในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวจนถึงเดือนเมษายน สำหรับไถ่พันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองมีจำหน่ายเพียงพอแก่ผู้บริโภคตลอดปีสรุปได้ว่า ความต้องการไถ่พันธุ์เมืองในระดับชุมชนในจังหวัดขอนแก่นยังสูงกว่าปริมาณไถ่พันธุ์เมืองที่เข้าสู่ท้องตลาด และมีโอกาสที่จะเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดไถ่พันธุ์เมืองในตลาดไถ่ในจังหวัดขอนแก่น

Abstract

The objectives of the study on feasibility of the demand for native or native hybrid chicken for commercial in community level: Case studies in Khon Kaen province are: 1) to study demanded of roasted chick market in Khon Kaen. 2) to study demanded of native chicken market in district level and supply chain in Khon Kaen. The methods of the study are: 1) Using personal questionnaire in 376 cases for interviewing chicken collector, retail distributor or supplier of chicken carcass and roasted chicken sellers of Kaow Suan Kwang and Phu Wieng roasted chicken. 2) Focus group of roasted chicken sellers 2 times in Nong Rua and Kaow Suan Kwang district, 45 persons involved in the meeting. And 3) Using personal questionnaire in 26 cases for interviewing chicken collector, supplier of native or native hybrid chicken carcass and chicken sellers on 4 markets: Muang, Kaow Suan Kwang, Nong Rua and Phu Wieng roasted chicken. Results of study are:

Supply chain of roasted chicken market which well known to concern in 5 groups are: chicken raising, supplier of chicken carcass, chicken sellers and consumer. Almost roasted chicken make from male layer or “C chicken” which raising in farm and private companies. The study areas have chicken collector, supplier of chicken carcass to roasted chicken store. Almost of Kaow Suan Kwang and Phu Wieng roasted chicken selling is 29,770 chickens per week or 1,548,040 chickens per year. The value of selling is 2,294,375 baht per week or 199,307,479 baht per year. Total selling of Kaow Suan Kwang roasted chicken is more than Phu Wieng roasted chicken in the ratio 7:3. Native and hybrid native chickens have an opportunity on the demand of roasted chick market, if we have ability to produce them and often send to roasted chicken store.

Supply chain of native and hybrid native chicken market is similar roasted chicken market. But it is different in variety of chicken especially in Muang district has native and hybrid native chicken while another district has only native chicken.

The total collection of native chicken is 1,960 chicken per week or 7,840 chickens per year. The total selling of native and hybrid native chickens is 2,710 chickens per week. Its value is 417,638 baht per week. The average of chicken is 1.48 kg. per head. The value is 136.33 baht per head. The market of native and hybrid native chicken in Muang district is bigger than another.

The native chickens which were sold in Khon Kaen market is not enough for consumer around of the year. It is insufficient about 16.67 percentages or 333 chickens per week or 17,326

chickens per year which is occurred during rice harvesting to April. Selling hybrid chicken in the market is enough for consumer. It concluded that the demand of native chicken is higher than supply in the market and has a chance to increase the market in Khon Kaen Province.